

مریم رفعتی

روانشناس ومدرس دانشگاه

رفتارهای خشونت آمیز، چرا؟

■ آمار پزشکی قانونی درباره تعداد نزاع‌ها و قتل‌های صورت گرفته با سلاح سرد بار دیگر اهمیت و ضرورت بحث بر سر منشأ رفتارهای خشونت‌آمیز را گوشزد می‌کند. در وهله اول باید دقت کرد شادی، ترس، خشم و...از جمله هیجاناتی هستند که در زندگی همه‌انسان‌ها وجود دارند. از جمله ویژگی‌های این هیجانات این است که حتماً یک علت مشخص اولیه دارند، معمولاً ناپایدار هستند و برای بقای انسان ضروری محسوب می‌شوند.اگر با این دید به مساله نگاه کنیم درمی‌یابیم مشکل اساسی در وجود این هیجانات نیست در واکنوی مساله خشونت باید توجه داشت خشم یک واکنش طبیعی است اما اینکه چطور خشم نشان داده شود، حایز اهمیت است. در واقع نکته‌ای که اهمیت دارد نحوه بروز هیجانات است که یک نوع رفتار اجتماعی محسوب می‌شود و رفتارهای اجتماعی نیز حاصل یادگیری هستند و از طریق خانواده، نهادهای آموزش رسمی مثل مدارس، نهادهای اجتماعی و قوانین حاکم بر جامعه به فرد آموزش داده می‌شوند. بنابراین نحوه بروز خشم، حاصل یادگیری افراد، قوانین جامعه، جو حاکم بر رسانه‌ها و... است و ضمن اینکه گاه شرایط خاصی مثل وجود بحران‌های اقتصادی یا جنگ وجود دارد که می‌تواند به بروز خشم دامن بزند.

ببار دیگر تاکید می‌کنم خشم باید بیان شود اما نحوه بیان آن مهم است. آیا من حق دارم به بهانه اینکه خشمگین هستم به افراد توهین کنم یا به خود صدمه بزنم؟ در روش مطلوب اجتماعی شما مدیریت می‌کنید و در زمانی که تسلط بر ذهن و افکار تان دارید راجع به مساله حرف می‌زنید و اقدام می‌کنید. اگر حتی ضایع شده احقاق حق می‌کنید. اگر اشتباهی کرده‌اید آن را می‌پذیرید. اگر نیاز به دیالوگ وجود دارد راجع به موضوع صحبت می‌کنید...

از سبویی، گاه بنیان برخی جوامع بر عواملی بنا می‌شود که با طبیعت انسان منافات دارد. مثلاً حقوق افراد رعایت نمی‌شود یا عدلای با علل غیرمنطقی بر دیگران تفوق و برتری می‌یابند. در چنین جوامعی نیازهای اساسی انسان مثل خوراک، مسکن یا حتی محبت، احترام، امنیت و... ارضا نمی‌شود؛ در چنین شرایطی افراد برای خشمگین شدن مستعدتر هستند و آستانه تحریک‌پذیری آنها کاهش می‌یابد. در این شرایط اولین کار خشونت است.

«لبرت بسنلور» در نظریه یادگیری اجتماعی‌اش معتقد است افراد رفتارهای اجتماعی را از طریق مشاهده یاد می‌گیرند. به این معنی که وقتی می‌بینند افراد جامعه هنگام خشم از اسلحه استفاده و به یکدیگر توهین می‌کنند و... این رفتار را یاد می‌گیرند و در ذهن‌شان نگه می‌دارند و بازنمایی ذهنی می‌کنند و وقتی خودشان در آن موقعیت قرار می‌گیرند همان رفتار را که بازنمایی کرده بودند، بازتولید می‌کنند. پس نباید خوشحال بود اگر کودکی فیلم‌های خشن می‌بیند اما رفتارهای خشن نشان نمی‌دهد، چراکه او چنین رفتارهایی را در خود درونی کرده و ممکن است در آینده اگر صمیمی‌ترین دوستش وسیله بازی او را گرفت به سوی او حمله و همان تصویر را بازتولید کند. یکی دیگر از مسائلی که خشم را زیاد می‌کند وجود نمداهای خشونت است. استفاده از ابزارِی که پیام پرخاشگری و خشونت می‌دهد می‌تواند به رفتار خشونت‌آمیز منجر شود. تحقیقات نشان داده است وجود و حضور ابزاری مثل چاقو و اسلحه افراد را مستعد استفاده از آن می‌کند. حضور این ابزار باعث می‌شود در مشاجرات معمولی از آن استفاده شود؛ حال آنکه هیچ نیازی به خشونت‌ورزی نیست.

نگاه

شرق: اولیای‌دم جوانی که ۱۰ سال قبل توسط دو برادر به قتل رسیده اعلام کردند با ساخت یک باب مدرسه توسط متهمان از خونخواهی فرزندشان می‌گذرند.
به گزارش خبرنگار ما، این جنایت روز ۱۱ مرداد سال ۸۰ در تهران به وقوع پیوست و جوانی به نام محسن در نزاعی خونبار به شدت مجروح شد. زمانی که ماموران به صحنه درگیری رسیدند، محسن به بیمارستان منتقل شده و ضاربان گریخته بودند؛ در حالی که ماموران در حال انجام تحقیقات مقدماتی در این‌باره بودند از بیمارستان خبر رسید پسر جوان به دلیل خونریزی شدید جان باخته است. به این ترتیب، حسینی کوه‌گمراه‌ی، قاضی جنایی وقت تهران از این جنایت باخبر شد و به کارآگاهان اداره دهم پلیس آگاهی دستور داد در این‌باره تحقیق کنند. در جریان این تخص‌ها، معلوم شد دو برادر به نام‌های مصطفی و امید، محسن را با ضربات چاقو از پا درآوردند.

یکی از شاهدان عینی به پلیس گفت: مقتول و قاتلانش در یک محله زندگی می‌کردند. آنها از قبل با یکدیگر اختلاف داشتند و چند مرتبه با هم درگیر شده بودند. روز حادثه، وقتی محسن سوار بر خودرواش شد از کوچه می‌گذشت که مصطفی و امید سر راهش قرار گرفتند و شروع به فحاشی کردند. وقتی محسن می‌خواست از ماشین پیاده شود، آنها به وی مجال ندادند و در همان لحظه به سوی او حمله کردند. در یک چشم به هم زدن، درگیری بالا گرفت و دو برادر با چاقو به جان محسن افتادند و با چند ضربه او را مجروح کردند و گریختند. چند نفر از افرادی که شاهد این صحنه بودند خیلی سریع محسن را به بیمارستان رساندند؛ اما کار از کار گذشته بود و او در بیمارستان جان باخت. قاضی پرونده در ادامه تحقیقات حکم جلب دو برادر را صادر کرد؛ اما زمانی که ماموران به خانه

محکومیت گروگانگیر یک‌ونیم‌میلیون یورویی به قطع انگشت

شرق: سردسته یک باند آدم‌ربایی که برای باج‌خواهی یک‌ونیم‌میلیون یورویی انگشت گروگانش را قطع کرده بود، به قصاص محکوم شد. به گزارش خبرنگار ما، این گروگانگیری دو سال قبل به وقوع پیوست و جوانی ۳۰ساله به نام هومن

روبه شد. آدم‌ربایان برای اینکه پدر این جوان را وادار به پرداخت مبلغ درخواستی‌شان کنند، یک انگشت او را قطع و برای پدرش پست کردند. این گروگانگیری بعد از یک ماه با آزادی هومن و دستگیری پنج متهم پایان یافت و متهمان روز

شرق: پرونده قتل مردی که به دست همکارش کشته شده است، برای تشخیص علت دقیق مرگ مقتول به پزشکی قانونی فرستاده شد.

به‌گزارش خبرنگار ما، در ابتدای جلسه رسیدگی به این پرونده که صبح دیروز در شعبه ۲۴ دادگاه کیفری استان تهران برگزار شد، علار نماینده دادستان تهران گفت: ۱۷بهمن سال ۸۸ به پلیس خبر دادند مردی ۱۱ساله به نام مهدی، جوانی به نام رضا را به قتل رسانده است. متهم که در محل کار با همکارش درگیر شده بود بعد از دستگیری به پلیس گفت: فقط یک ضربه مشت به دوستش زده است. با توجه به گفته‌های متهم و آنچه در پرونده به عنوان مدارک معرفی شده است، درخواست صدور حکم قانونی در این خصوص را دارم. در ادامه اولیای‌دم مقتول از دادگاه درخواست صدور حکم قصاص کردند و گفتند حاضر به گذشت نیستند

ایسنا: زنی که با انگیزه‌ای نامعلوم روی یک مادر و دختر اسید پاشیده و باعث نابینایی قربانی اصلی‌اش شده است در همدان محاکمه شد.
طاهره زن ۲۶ساله همدانی در آغازین ساعات روز ۱۵اردیبهشت سال گذشته با شنیدن صدای زنگ حیاط منزلش به همراه دختر سه ساله‌اش به سمت حیاط رفت و پس از بازکردن در با زن ناشناس و بلندقامتی روبه‌رو شد که دستکشی بر دست و سطل آبی رنگی همراه داشت. این زن با بیان اینکه از طرف مادرشوهرش برای او شیره انگور آورده است از طاهره خواست برای آوردن ظرف بزرگ‌تر به خانه‌اش برود. هنگامی که طاهره برای برداشتن ظرف بزرگ‌تر به داخل خانه رفت، زن ناشناس از فرصت استفاده کرد و به‌طور ناگهانی وارد منزل شد.

او سپس با آچاری که به همراه داشت، ضربات متعددی به سر طاهره کوبید. پس از آنکه طاهره بی‌حال شد، مهاجم چهار لیتر اسیدسولفوریک را که در سطل آبی رنگ بود روی بدن طاهره ریخت و کودک طاهره که پشت مادر پناه گرفته بود نیز از این جنایت مصون نماند و قسمتی از صورت و بدنش با اسید سوخت. ماموران پلیس با بستری شدن طاهره در بیمارستان باعث همدان، شناسایی زن ناشناس را در دستور کار

تصادف خونین دو قطار مسافربری

آسوشیتدپرس: برخورد شدید دو قطار در شرق چین دست‌کم ۲۵ کشته و ۱۹۱ مجروح برجای گذاشت. در این حادثه ابتدا یک قطار سریع‌السیر بر اثر برخورد صاعقه از حرکت باز ایستاد و چهار واگن آن از روی پل به دره سقوط کرد و سپس قطار دوم از راه رسید و با ترن سریع‌السیر به شدت تصادف کرد. یک مقام رسمی چین اعلام کرد: قطار اول از مرکز استان ژنجیانگ به سمت جنوب در حرکت بود و قطار دوم که از پکن حرکت کرده بود، در ساعت ۸:۲۷ بعدازظهر شنبه به وقت محلی از پشت با قطار متوقف‌شده برخورد کرد.

حوادث

اجرای شرط اولیای‌دم کلید خورد

رهایی دو قاتل از قصاص با مدرسه‌سازی

پدری آنها رفتند هیچ اثری از آنان پیدا نکردند و پدر امید و مصطفی نیز اعلام کرد از پسرانش خبری ندارد و وقتی تحت بازجویی قرار گرفت، گفت: از مدتی قبل، پسرانم با محسن اختلاف داشتند. جرقه اولین اختلاف آنان در عروسی یکی از هم‌محلی‌هایمان زده شد. آن شب مصطفی و امید بر سر مساله‌ای که هنوز قرار گرفتند و شروع به فحاشی کردند. وقتی محسن می‌خواست از ماشین پیاده شود، آنها به وی مجال ندادند و در همان لحظه به سوی او حمله کردند. در یک چشم به هم زدن، درگیری بالا گرفت و دو برادر با چاقو به جان محسن افتادند و با چند ضربه او را مجروح کردند و گریختند. چند نفر از افرادی که شاهد این صحنه بودند خیلی سریع محسن را به بیمارستان رساندند؛ اما کار از کار گذشته بود و او در بیمارستان جان باخت.

قاضی پرونده در ادامه تحقیقات حکم جلب دو برادر را صادر کرد؛ اما زمانی که ماموران به خانه پدری آنها رفتند هیچ اثری از آنان پیدا نکردند و پدر امید و مصطفی نیز اعلام کرد از پسرانش خبری ندارد و وقتی تحت بازجویی قرار گرفت، گفت: از مدتی قبل، پسرانم با محسن اختلاف داشتند. جرقه اولین اختلاف آنان در عروسی یکی از هم‌محلی‌هایمان زده شد. آن شب مصطفی و امید بر سر مساله‌ای که هنوز قرار گرفتند و شروع به فحاشی کردند. وقتی محسن می‌خواست از ماشین پیاده شود، آنها به وی مجال ندادند و در همان لحظه به سوی او حمله کردند. در یک چشم به هم زدن، درگیری بالا گرفت و دو برادر با چاقو به جان محسن افتادند و با چند ضربه او را مجروح کردند و گریختند. چند نفر از افرادی که شاهد این صحنه بودند خیلی سریع محسن را به بیمارستان رساندند؛ اما کار از کار گذشته بود و او در بیمارستان جان باخت.

قاضی پرونده در ادامه تحقیقات حکم جلب دو برادر را صادر کرد؛ اما زمانی که ماموران به خانه

اعدام برای مامور قلابی به اتهام تجاوز

اطمنمنی می‌یافت. آنها را مورد آزار قرار

به ریاست قاضی معتمدی وارد شور شدند، دفاعیات متهم را موثر ندانستند و او را به جرم تجاوز به عنف به اعدام محکوم کردند.

دو مشت به رضا زد. وقتی آنها را جدا کردیم بچه‌ها مهدی را به سمت در خروج بردند تا آنها دوباره با هم دعوا نکنند. رضا داخل کارگاه بود یک دفعه دیدم لریزد و بر زمین افتاد. چند دقیقه‌ای طول کشید تا اورژانس بیاید و وقتی که امدادگران رسیدند، گفتند رضا تمام کرده است. وقتی نوبت به وکیل‌مدافع مهدی رسید او گفت: موکل من قبول دارد به مقتول مشتی زده و همه هم این را ادیده‌اند، اما هنوز علت دقیق مرگ مشخص نیست و پزشکی قانونی فقط مرگ را تایید کرده و چیزی در مورد علت آن نگفته است. بنابراین برای اینکه بتوان حکم عادلانه‌ای در این خصوص صادر کرد باید علت دقیق مرگ مشخص شود. شاید مقتول بنا بر دلیل دیگری فوت کرده باشد. هیات قضات، این ایراد وکیل مدافع متهم را وارد دانستند و برای تشخیص علت دقیق مرگ پرونده را به پزشکی قانونی فرستادند.

رحیم فریبا، وکیل طاهره دیروز با اعلام اینکه اولین جلسه محاکمه متهم برگزار شده است، گفت: «چشم‌ها، گوش‌ها، کف سر، گردن، سینه و قسمتی از پاهای طاهره در اسید ذوب شده است. همچنین براساس نامه پزشکی قانونی بینایی هر دو چشم طاهره تخریب شده و پلک‌ها و ابروهای وی نیز از بین رفته و فساد دایمی بینی طاهره نیز تایید شد و او ۶۰درصد شنوایی‌اش را هم از دست داده است.»
قریبا افزود: بنا بر تشخیص پزشکان پزشکی قانونی «پانید» دختر طاهره و خود این زن به اضطراب پس از حادثه مبتلا شده‌اند که این مساله سبب شده است مادر و دختر هیچ‌گاه صحنه حادثه را از یاد نبرند.

وی ادامه داد: مونا در جلسه دادگاه مدعی شد همسر طاهره او را به ماده‌مخدر شیشه معتاد کرده و هنگام اسیدپاشی به دلیل استعمال شیشه در حالت طبیعی نبوده، اما تاکنون ادعای این‌ فرد در مورد مصرف موادمخدر در زمان ارتکاب جرم ثابت نشده است. وکیل طاهره خاطرنشان کرد: در حال حاضر مونا و شوهر طاهره در بازداشت به سر می‌برند، اما چندی پیش به دلیل آنکه بازپرس دخالت مستقیم و موثر شوهرش در اسیدپاشی را رد کرد، قرار منع تعقیب وی صادر شده است.

انگیزه مرموز زن اسیدپاش در جنایتی سیاه

داشت و برای انتقام‌جویی از طاهره اقدام به اسیدپاشی کرد. مونا بعد از مدتی با پس گرفتن انگیزه انتقام‌جویی ادعای جدیدی مطرح کرد و مدعی شد: شوهر طاهره از ارتباط پنهانی‌شان فیلم و عکس تهیه و او را تهدید به اسیدپاشی کرده بود و وی نیز به همین سبب روی طاهره اسید پاشید.

معالجه به بیمارستان منتقل کرد. تمامی کشته‌ها و مجروحان این کشتار نوجوان و جوان بودند.

سیل در ترکیه

خبرگزاری آناتولسی: دو نفر از مردم گیرسون از استان‌های شمالی ترکیه، بر اثر سیلاب کشته شدند. بنا بر گفته «مین شاهی‌ن»، فرماندار گیرسون هنوز در مورد میزان قطعی تلفات جانی اطلاعات دقیقی میهمانی در زمین اسکیب به میهمانان تیراندازی و ناپدید و به منازل و راهای منتهی به این استان خسارت فراوانی وارد شده است.

حادثه‌ها

برادر روح‌الله داداشی خبر داد

قاتل قبل از چهلم در ملاعام اعدام می‌شود

■ شرق: در حالی که پرونده قتل روح‌الله داداشی هنوز به مرحله محاکمه نرسیده، برادر قوی‌ترین مرد ایران خبر داد، قرار است قاتل قبل از چهلم این ورزشکار و در ملاعام اعدام شود.
علی داداشی، برادر روح‌الله به برنا گفت: قرار است تا قبل از برگزاری مراسم چهلم برادرم، قاتلش در همان مکشی که این جنایت رخ داده در ملاعام به‌دار آویخته شود و امیدوارم این اتفاق هرچه زودتر رخ دهد. این در حالی است که خبر آن‌لاین دیروز نوشت «علیرضا م» – متهم به قتل روح‌الله داداشی – متولد چهارم دی سال ۷۲ است و هنوز به سن قانونی ۱۸سال کامل نرسیده. طبق روال جاری اعدام افرادی که ۱۸سال آنها کامل نشده باشد ممنوع است و این دسته از متهمان حتی در صورت محاکمه و صدور حکم باید در زندان بمانند تا پس از رسیدن به سن قانونی حکم به‌اجرا در بیاید. عبدالصمد خرمشاهی، وکیل دادگستری در این‌باره به خبرنگار ما توضیح داد: «هیچ ماده قانونی مبنی بر اینکه حکم قصاص متهمان به قتل حتما باید بعد از ۱۸سالگی اجرا شود، وجود ندارد؛ اما این کار به دلیل عضویت ایران در کنوانسیون حقوق کودک همیشه انجام و اجرای چنین احکمی به بعد از رسیدن محکومان به سن قانونی موکول می‌شود.»

فرمانده انتظامی تهران اعلام کرد:

افزایش قتل و کاهش ۱۸درصدی نزاع

■ ایسنا: فرمانده انتظامی تهران بزرگ اعلام کرد: نزاع و درگیری در پایتخت در چهارماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۸درصد کاهش داشته است. سردار حسین ساجدی‌نیا که روز شنبه در برنامه تلویزیونی تهران ۲۰ حاضر شده بود درباره آمار درگیری و نزاع و پایتخت گفت: «آمار نشان می‌دهد در طول ۱۰اسال گذشته نزاع و درگیری به عنوان یکی از دغدغه‌های مردم که در تماس شهروندان با پلیس ۱۱۰ رتبه اول را به خود اختصاص داده، روند رو به کاهشش داشته، البته قتل در تهران نسبت به گذشته مقداری رو به رشد بوده است.» وی با بیان اینکه در چهار ماهه اول امسال نزاع و درگیری در پایتخت ۱۸درصد کاهش را نسبت به مدت مشابه سال گذشته نشان می‌دهد، افزود: تاکنون چندین مرحله طرح برخورد با اراذل‌وآوایش در تهران اجرا شده که خوشبختانه اجرای این طرح‌ها تأثیرات بسیار مبطوبی را در پی داشته است. ساجدی‌نیا به طرح برخورد با سلاح سرد در پایتخت اشاره کرد و افزود: اوایل شهریورماه سال گذشته برای اولین بار در ۵۰سال گذشته بحث برخورد با حامل سلاح سرد را به صورت گسترده اجرا کردیم که در این رابطه با نزدیک به ۷۰۰ نفر که حاملان چاقوهای نامتعارف یا سلاح سرد بودند، برخورد شد. وی با اشاره به اینکه طی چند روز آتی مرحله چهارم برخورد با اراذل‌وآوایش و حاملان سلاح سرد به اجرا درخواهد آمد، اظهار امیدواری کرد این طرح نیز تأثیر مثبت خود را بگذارد. فرمانده انتظامی تهران بزرگ با بیان اینکه برای برخورد با حاملان سلاح سرد از نظر قانونی با مشکل روبه‌رو هستیم، افزود: نیروی انتظامی پیگیر است تصویب قانون برخورد با سلاح سرد از سوی مجلس تسریع شود که متأسفانه هنوز موضوعی در این رابطه به پلیس ابلاغ نشده است، اما اگر این قانون تصویب شده‌تأثیر بیشتری خواهد داشت. ساجدی‌نیا درباره بررسی تأثیر گذاری اجرای طرح برخورد با اراذل‌وآوایش نیز گفت: با بررسی‌های صورت گرفته در چهارسال اخیر تقریباً می‌توانیم بگوییم بیش از ۷۰۰درصد از افرادی که توسط پلیس دستگیر شده‌اند پس از دستگیری به زندگی عادی خود بازگشته‌اند. فرمانده انتظامی تهران بزرگ با بیان اینکه صدف‌ر از اراذل‌وآوایش درجه یک توسط پلیس در این طرح‌ها دستگیر شده‌اند، درباره گرداندن اراذل‌وآوایش در محله‌ها اظهار کرد: گرداندن اراذل‌وآوایش در محله‌ها با هماهنگی قوهقضائیه صورت می‌گیرد البته تأثیرگذاری خود را نیز دارد. ضمن اینکه اراذل‌وآوایش خاص با شرایط مشخص از جمله مزاحمت برای نوامیس مردم، عریه‌دکشی و مضروب کردن افراد، گردانده می‌شوند. وی با بیان اینکه حوادث اخیر که در تهران رخ داده است از سوی اراذل‌وآوایش نیست، به ماجرای قتل در پل مدیریت اشاره کرد و گفت: فردی که اقدام به ارتکاب قتل کرده از اراذل‌وآوایش نبود بلکه به واسطه شنیدن کلمه «ه» از او متکب قتل شد و به نظر می‌رسد صبر و تحمل در بین افراد کم شده و افراد سریعاً دست به خشونت می‌زنند. ساجدی‌نیا با اشاره به حادثه حمله به یک طلبه جوان نیز اظهار کرد: ضارب این پرونده حدود ۲۰سال دارد و فرد سلیقه‌دار و مجرم دارای پرونده نیست.

قتل برادرزاده ۱۶ساله به خاطر ۱۵۰هزار تومان

■ شرق: رئیس پلیس آگاهی هرمزگان از به قتل رسیدن جوانی ۱۶ساله به دست عموی خود به خاطر طلب ۱۵۰هزار تومانی خبر داد. سرهنگ اصغر قطب‌زاده در این‌باره گفته به دنبال یک نزاع در شهرستان رودان، جوانی ۱۶ساله در تاریخ ۱۷خرداد امسال توسط عموی ۲۵ساله خود با چاقو مجروح شد که پس از انتقال به بیمارستان جان خود را از دست داد. به گفته وی، قاتل بعد از دستگیری انگیزه کشتن برادرزاده خود را طلب ۱۵۰هزار تومانی از وی و تاخیر در پرداخت آن عنوان کرد. رئیس پلیس آگاهی هرمزگان همچنین گفت: در تاریخ ۱۵تیر امسال نیز فردی ۱۸ساله دوست ۱۶ساله خود را با ضربات چاقو در خانه‌آباد به قتل رساند. وی ادامه داد: قاتل پس از دستگیری انگیزه قتل را روابط ناصحیح خواهر مقتول با فردی دیگر عنوان کرد. او در زمان حادثه پس از آنکه نتوانست این موضوع را به دوستش ثابت کند او را در جریان درگیری با ضربات چاقو به قتل رساند.